herpy

GEKKOER

Amalosia robusta

Amalosia robusta er en kraftig bygget, nattaktiv gekko fra det østlige Australia med lyse flekker på en grå eller mørkebrun rygg og en flat, bred hale. Den klatrer på klipper og trestammer og klarer seg både i skog og i utkanten av byene. Stellet er bare lite beskrevet og bygger på nært beslektede arter.

Familie: Diplodactylidae Engelsk: Robust velvet gecko Tidligere navn: *Nebulifera robusta; Oedura robusta* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**15-18 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende og klippelevende**
Biotop	**Savanne og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Varmeplass	**30-33 °C**
Temperatur, natt	**16-22 °C**
Luftfuktighet	**40-65 %**
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**2 egg**
Kull per år	**3-5**
Inkubasjon	**60-65 dager** ved 27-29 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Amalosia robusta er en kraftig bygget gekko som blir opptil omtrent 8 cm fra snute til kloakkåpning og 15-18 cm inkludert hale. Fargen er grå til mørkebrun med lyse, uregelmessige flekker over ryggen, og tegningen varierer en del fra dyr til dyr. Halen er flat og bred, særlig når den har vokst ut igjen. Fingre og tær ender i brede heftskiver som gir grep på nesten alle overflater, også glass. Øynene har ingen øyelokk, og gekkoen renser dem med tungen.

Arten ble beskrevet i 1885 som *Oedura robusta*. I 2012 fikk den sin egen slekt, *Nebulifera*, «skybæreren», etter de lyse flekkene på ryggen. I 2023 ble *Nebulifera* slått sammen med *Amalosia*, fordi arten genetisk hører hjemme blant slektens øvrige arter, og den heter nå *Amalosia robusta*. Den er slektens største art.

Gekkoen er territorial. Hannene forsvarer et jaktområde og kan slåss så voldsomt at man hører høye, pipende lyder. Biter den når den fanges, er bittet svakt og trekker ikke blod.

Utbredelse og leveområde

Amalosia robusta lever i det østlige Australia, fra kysten omkring Newcastle og innlandet sør for Dubbo i New South Wales og nordover til kysten omkring Rockhampton og innlandet omkring Emerald i Queensland. Eldre oversikter nevner bestander helt opp til Atherton Tableland. Arten er vanlig i Brisbanes ytre forsteder, og en stor bestand lever på klippeskråningene ved Kangaroo Point midt i byen.

Utbredelsen er stor og sammenhengende, og arten regnes ikke som truet.

> **Naturlig utbredelse:** Australia.

LEVEOMRÅDE

Amalosia robusta er fleksibel og lever i varmt temperert til subtropisk skog og åpen skog. Den finnes både på trær, der den sitter under løs bark på eukalyptus, og på klippehyller og i klippesprekker. Den klarer seg også i rester av natur inne i byene og flytter ofte inn i hus tett ved skog, der den sitter bak skodder og under takutstikk.

Gekkoen er nattaktiv. Om dagen gjemmer den seg i sprekker, og om natten jakter den tett ved skjulet sitt. Føden er insekter og andre virvelløse dyr, og den slikker også plantesaft og nektar. Den spises av ugler og andre nattfugler, slanger og store edderkopper.

Temperatur og fuktighet på gekkoens gjemmesteder er ikke målt. Klimaet er varmt og fuktig om sommeren og mildt og tørrere om vinteren.

Stell

TERRARIET

Stellet av *Amalosia robusta* er bare lite beskrevet, og tallene i veiledningen er lånt fra de nært beslektede *Oedura castelnaui*, *Oedura monilis* og *Oedura tryoni*, som lever på nesten samme måte. Et enkelt voksent dyr trenger et høyt terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm (lengde × bredde × høyde). Et par kan holdes i 60 × 45 × 60 cm.

Innred med korkbark, flate korkrør og skrå greiner, slik at gekkoen kan krype inn under noe som presser lett mot rygg og buk. En bakvegg av kork eller stein med sprekker gir gode gjemmesteder, og en hylle med klippestykker passer til artens naturlige levested. Som bunn brukes en blanding av jord uten gjødsel og sand, dekket av tørre blader.

Terrariet må ha god ventilasjon og en tørr ende. Lokk og dører må slutte tett, for arten klatrer på glass og finner enhver sprekk.

TEMPERATUR

Tallene er lånt fra beslektede *Oedura*-arter. Om dagen skal det være 22-27 °C i terrariet, og under en varmekilde i den ene enden kan det være 30-33 °C. Om natten kan temperaturen falle til 16-22 °C. En liten varmematte under det ene hjørnet eller en lav varmepære med termostat er normalt nok, og i en stue med vanlig romtemperatur er ekstra varme ofte unødvendig.

I de kjølige månedene kan hotspoten senkes til omtrent 30 °C, og temperaturen i terrariet må ikke falle under 15 °C. Mål med et digitalt termometer i begge ender.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten holdes på 40-65 %. Sprøyt den ene halvdelen av terrariet grundig annenhver dag om sommeren, slik at bunnen tørker opp i løpet av dagen, og hold det tørrere i de kjølige månedene. Sett en lav skål med ferskt vann i den kjølige enden. Konstant fuktighet gir mugg og hudproblemer.

Gekkoen drikker gjerne dråper fra veggene.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og krever ikke UVB, men et svakt UVB-rør for skyggedyr (Ferguson-sone 1) over den ene siden av terrariet gir en sikrere kalkomsetning så lenge det er skygge og skjul. Dagslengden følger årstidene: 12-13 timer om sommeren og 10-11 timer om vinteren, styrt av en tidsbryter. Bruk ikke farget nattlys eller sterke spotlamper.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Amalosia robusta tar enhver passende insektføde: sirisser, gresshopper, kakerlakker og små melorm. Byttet skal være mindre enn avstanden mellom øynene.

Voksne dyr fôres 2-3 ganger i uken og ungdyr 3-4 ganger i uken, og i de kjølige månedene kan fôringen trappes ned til en gang hver 7.-10. dag. Pudre fôret med kalk, og gi multivitamin 1-2 ganger i måneden. Insekter som ikke blir spist, tas ut igjen neste morgen.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er territorial og holdes best enkeltvis eller som et par. Hanner må ikke holdes sammen. Dyret er raskt og kan kaste halen, så det skal ikke håndteres mer enn nødvendig. Ta aldri tak i halen.

Gekkoen er et dyr å se på. Om dagen sitter den i skjulet sitt og kommer først frem når lyset er slått av. Den kan pipe høyt når den slåss med andre.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannen har tydelige kuler ved halerota (hemipenis-lommer) og porer foran kloakkåpningen. Alder og vekt ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert for arten. Hunnene må være fullt utvokste og i god kondisjon før de settes i avl.

PARRING

Avlssesongen følger de varme månedene; hos nært beslektede *Oedura*-arter varer den fra oktober til februar, altså den australske våren og sommeren. Hannen settes inn i hunnens terrarium og tas ut igjen hvis hun jages. En kjølig og tørr periode om vinteren hjelper på kondisjon og avl. Presise opplysninger om arten er ikke dokumentert.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger to egg med pergamentaktig skall per kull. Hos beslektede *Oedura*-arter kommer det et nytt kull hver 4.-5. uke, i alt 3-5 per sesong, og tallet er lånt derfra. Sett en liten plastboks med inngangshull og 3-4 cm fuktig sphagnum eller kokosmuld i terrariet. Eggene kan ligge noen dager i fuktig substrat uten å ta skade.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig til en liten boks med fuktig perlitt eller vermikulitt uten å vende dem, og inkuber dem ved 27-29 °C. Ved den temperaturen klekkes egg av beslektede *Oedura*-arter etter 60-65 dager, og tallene er lånt derfra. Egg som faller sammen og blir muggne, er ubefruktede eller døde. Om temperaturen bestemmer kjønnet hos *A. robusta*, er ikke dokumentert.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene skifter hud i løpet av de to første døgnene og begynner å spise etter fem til åtte dager. Gi bittesmå sirisser pudret med kalk. Flere unger kan holdes sammen de første 6-8 månedene, men hannene må skilles så snart hemipenis-kulene sees. Unger fôres 3-4 ganger i uken og flyttes til et større terrarium når de er omtrent halvt utvokste.

Helse og vanlige feil

Det finnes ingen artsspesifikk dokumentasjon om sykdommer hos *Amalosia robusta*. De typiske problemene hos små, nattaktive gekkoer er:

- For lite kalk og D3-vitamin, som gir bløte kjever og krumme ben. Pudre fôret.
- Konstant fuktighet og dårlig ventilasjon, som gir sopp og hudproblemer.
- Rester av gammel hud på tær og halespiss. Gi et fuktig skjul, og løsne restene med lunkent vann.
- Tapt hale etter håndtering eller slåssing. Det er ikke farlig, men halen vokser ut i en annen form.

Søk veterinær med erfaring med krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller ser slapt ut.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.